

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

Identifikacija pripravka

Trgovsko ime

EUPAREN® MULTI WG 50

Uporaba pripravka

sredstvo za varstvo rastlin - fungicid

Podatki o dobavitelju

Proizvajalec

Bayer CropScience AG
BCS-IOP-QHSE + Site Services
Material and Transport Safety Management
41538 Dormagen, Nemčija

Distributer

PINUS TKI d.d. Rače
Grajski trg 21
2327 Rače
Tel.: (02) 60 90 211
Fax.: (02) 60 90 410

Informacije v primeru nesreče

PINUS TKI d.d. Rače
Tel.: (02) 60 90 213

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

Kemična karakterizacija

fungicid, močljiva zrnca (WG)

Poimenovanje po nomenklaturi carinske tarife

Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi...

Nevarne snovi v pripravku

Kemijsko ime	% (w/w)	1. EC št. 2. CAS št. 3. Indeks št.	Črkovni znak	R stavki
dikloro-N-[(dimetilamino)sulfonyl]-fluor-N-(p-tolil)metansulfenamid (tolilfluamid)	50	1. 211-986-9 2. 731-27-1 3. 613-116-00-7	T, N	R23-36/37/38-43-48/20-50/53
formaldehid, reakcijski produkt s sulfoniranim 1,1' –oksi-bis[metilbenzenom], natrijeve soli	10	1. 291-331-1 2. 90387-57-8 3. -	-	R52/53

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

Draži oči. Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

Znaki zastrupitve

Pripravek v stiku s kožo lahko povzroči preobčutljivostno reakcijo. Draži tudi oči. Zaužitje večje količine pripravka lahko povzroči slabost, bruhanje, krče v trebuhu in drisko. Lahko se pojavijo tudi nespecifični sistemski učinki (splošna oslabeledost, glavobol, žeja, znojenje).

Splošni ukrepi

Pri zadetju osebo umakniti iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma v dobro zračen prostor in jo zavarovati pred mrazom. Zagotoviti osnovne življenjske funkcije. Pri zastoju dihanja nuditi umetno dihanje usta na usta in poiskati zdravniško pomoč.

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

Vdihavanje	Sprostiti dihalne poti in ukrepati v skladu s splošnimi ukrepi.
Stik s kožo	Odstraniti kontaminirano obleko in obutev. Kožo temeljito umiti z vodo in milom. Pred ponovno uporabo je potrebno delovno obleko očistiti.
Stik z očmi	Če pride pripravek v oči, jih temeljito izpirati s čisto vodo najmanj 15 minut. V primeru draženja se posvetovati z zdravnikom.
Zaužitje	Usta izprati z vodo. Ponesrečeni naj popije 2 do 3 dl vode. Bruhanja ne izzivati. Takoj poklicati zdravnika. Zdravniku predložiti, če je le mogoče, etiketo z embalaže pripravka ali navodilo ali varnostni list.
Nujna zdravniška pomoč	V primeru zaužitja sredstva naj prisebna oseba popije aktivno oglje (1 g/kg telesne teže) razredčeno z vodo v razmerju 1:4, pri večjih zaužitjih je indicirano izpiranje želodca. Specifičnega antidota ni. Zdravljenje je simptomatično.
5. UKREPI OB POŽARU	
Primerna sredstva za gašenje	- če je varno, pogasiti ogenj že v začetni fazi - prah za gašenje, vodna megla, pena, pesek, CO ₂
Sredstva za gašenje, ki ne smejo biti uporabljena	Pri gašenju se izogibati uporabi vodnega curka, ker lahko povzroči kontaminacijo vod. Potrebno je preprečiti odtekanje gasilne vode v podtalne in druge vode.
Produkti razgradnje	- vodikov klorid, vodikov cianid, vodikov fluorid, ogljikov monoksid, žveplov dioksid, dušikovi oksidi
Zaščitna oprema za gašenje	Vsi, ki so pri gašenju izpostavljeni param, megli, dimu ali ostalim produktom razgradnje, morajo nositi popolno zaščitno opremo in dihalne aparate. Uporabljeno opremo po uporabi obvezno očistiti. V dobro prezračenih prostorih je potrebna uporaba maske za cel obraz s kombiniranim filtrom, v zaprtih prostorih pa aparat z od okolice neodvisnim izvorom zraka.
6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH	
Osebni varnostni ukrep	- uporaba zaščitne delovne obleke in obutve, po potrebi tudi zaščitne maske in dihalnega aparata. Nezaščitenim osebam je gibanje po področju razsutja prepovedano. Odstraniti vire vžiga. Obvestiti center za obveščanje na tel. 112.
Okoljevarstveni ukrepi	- potrebno je preprečiti kontaminiranje kanalizacije ter podtalnih in drugih voda
Postopki čiščenja po nezgodnem izpustu	- razsuto snov pobrati z materialom, ki vpija prah ali s primernim sesalnikom. Preprečiti nastajanje prahu. Poškodovano embalažo in sredstvo zbrati v ustrezne večje in posebej označene posode s pokrovom.

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

Posode oddati pri pooblaščenem podjetju za uničevanje industrijskih odpadkov. Tla in ostale umazane predmete očistiti z vodo in detergentom. Odpadne vode ne zlivati v odtočne kanale.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO/PRIPIRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

Ravnanje

- z lokalnim odsesavanjem preprečiti razširjanje prahu
- po uporabi sleči umazano obleko in jo oprati pred ponovno uporabo
- po uporabi umiti izpostavljene dele telesa z vodo in milom

Preprečevanje požara in eksplozije

- izvajati ukrepe za preprečevanje tvorbe eksplozivnih mešanic
- izdelek ne sme biti v bližini virov vžiga – toplote!
- preprečiti nabiranje in dvigovanje prahu

Skladiščenje

- sredstvo se mora hraniti v tesno zaprti embalaži
- z namenom ohranjanja kakovosti hraniti izdelek pri temperaturah pod 40 °C
- skladiščiti na suhem in za nepooblašcene osebe ter otroke nedostopnem prostoru
- skladiščiti ločeno od živil, pijač, zdravil, kozmetike, krme in gnojil

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO/VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Maksimalne dopustne koncentracije nevarne snovi v delovnem okolju (MDK)

Splošna mejna vrednost za prah (alveolarna frakcija): 6 mg/m³ zraka

Vir: Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

Zaščita dihal

- priporoča se uporaba zaščitne maske za prah

Zaščita rok

- zaščitne rokavice za kemikalije

Zaščita oči

- zaščitna očala

Zaščita kože

- neprepustna zaščitna delovna obleka in obutev

V posebnih primerih je obvezna uporaba zaščitne čelade, na kemikalije odpornih, antistatičnih čevljev ali škornjev, kot tudi na kemikalije odporne obleke z ali brez neodvisnega dovoda zraka.

Varovanje zdravja na delovnem mestu

Delovno mesto mora biti čisto. Izogibati se stiku z izdelkom. Delovno obleko hraniti ločeno. Umazano ali vlažno obleko takoj zamenjati. Pred odmori si umiti roke. Na koncu delavnika je obvezno kopanje ali tuširanje. Dele opreme, ki je ne moremo očistiti, uničiti (sežgati).

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Izgled:	trdna snov, granule
Barva:	bela do bež
Vonj:	aromatski
Nevarnost prašne eksplozije:	obstaja možnost prašne eksplozije (modificirana Hartmannova cev)
Oksidativne lastnosti:	pripravek nima oksidativnih lastnosti
Topnost v vodi:	dispergira
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda logPow:	3,9 (tolilfluamid) pri 20°C
Občutljivost na udarce:	ni občutljiv na udarce

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

- Kemična stabilnost** - produkt je, pri normalnih pogojih skladiščenja, stabilen in uporaben 2 leti
- Pogoji, ki se jim je treba izogniti** - izvori vžiga
- Nevarni produkti razkroja** - pri običajnih pogojih uporabe in skladiščenja jih ni

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

uporabljena metoda

Akutna strupenost	podgana, oralna LD ₅₀ :	> 2500 mg/kg	OECD 423
	podgana, dermalna LD ₅₀ :	> 2000 mg/kg	OECD 402
	podgana, inhalacijska LC ₅₀ :	zaradi formulacije v zrncih študije niso potrebne	
Draženje kože/kunec	rahlo draži		OECD 404
Draženje oči/kunec	draži		OECD 405
Senzibilizacija	povzroča senzibilizacijo kože pri morskih prašičkih (Buehler Patch test)		OECD 406

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

Vodni organizmi

postrv (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), LC ₅₀ (96 ur):	0,03 mg/L	OECD 203
zelena alga (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>), EC ₅₀ (72ur):	>10 mg/L	OECD 201

Podatki veljajo za **tolilfluamid**.

vodna bolha (<i>Daphnia magna</i>), EC ₅₀ (48 ur):	0,19 mg/L	OECD 202
---	-----------	----------

13. ODSTRANJEVANJE

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Popolnoma izpraznjeno in trikrat izprano embalažo lahko odstranimo kot nenevaren odpadke skladno s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tekočino od izpiranja izlijemo v škropilno brozgo. Tako očiščeno embalažo brezplačno prepustimo pooblaščenemu zbiralcu odpadne embalaže oz. jo odnesemo na mesto, kjer je zbirališče odpadne embalaže. Z neizpraznjeno in slabo očiščeno embalažo ravnamo kot z nevarnim odpadkom.

Predpisi: V skladu s predpisi, ki urejajo odpadke.

14. TRANSPORTNI PODATKI

UN številka:	3077	
Ime blaga:	OKOLJU NEVARNA SNOV, TRDNA, N.D.N. (vsebuje tolilfluamid)	
Transport po kopnem ADR/RID	Razred: 9 Nalepka nevarnosti: 9	Embalažna skupina: III Številka nevarnosti: 90
Transport po morju IMCO/IMDG	Razred: 9 Onesnažuje morje: DA	Embalažna skupina: III
Letalski transport ICAO/IATA	Razred: 9	Embalažna skupina: III

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI/PODATKI O PREDPISIH

Simbol, črkovni znak in napis za opozarjanje na nevarnost

Xi

DRAŽILNO

N

OKOLJU NEVARNO

Opozorilni stavki

- R36** Draži oči.
R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

Obvestilni stavki

- S2** Hraniti izven dosega otrok.
S13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.
S36/37/39 Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
S61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

Predpisi

V skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje nevarnih snovi oz. pripravkov.

16. DRUGE INFORMACIJE

® zaščiteno ime Bayer, Leverkusen, Nemčija

Zastopnik: Bayer CropScience d.o.o., Bravničarjeva ulica 13, 1000 Ljubljana, tel.: 01 581 44 44

Varnostni list je usklajen s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje nevarnih snovi oz. pripravkov.

Viri

MSDS Euparen M WG 50, Bayer CropScience, 31. marec 2004.

Zdravstveno medicinsko mnenje o pripravku EUPAREN MULTI WG 50, CZTOX-249-19/02, z dne 08.01.2002, Center za zastrupitve.

Toksikološko-ekotoksikološka ocena za fungicid EUPAREN MULTI WG 50, št. 40/2001, akad.prof.ddr. Jože Maček, 22.oktober 2001.

Opozorilni stavki, ki vplivajo na razvrstitev pripravka:

- R23** Strupeno pri vdihavanju.
R36/37/38 Draži oči, dihala in kožo.
R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R48/20 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R52/53 Škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

V 04. izdaji so dopolnjena poglavja: 2, 6, 7, 8, 11, 12, 13 in 16.

Datum revidirane izdaje: 05.07.2006

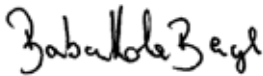
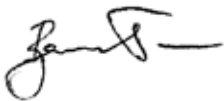

Št. izdaje: 04

Varnostni list

ŠT. VL. 293

EUPAREN MULTI WG 50

Ta varnostni list ne nadomešča navodila za uporabo in deklaracije, ki je priložena originalnemu pakiranju. Tukaj navedeni podatki temeljijo na sedanjem znanju in izkušnjah. Informacije v varnostnem listu predstavljajo le splošne smernice za varno ravnanje, skladiščenje, prevoz, odstranjevanje odpadkov in uporabo pripravka.

IZDELAL	PREGLEDAL	ODOBRIL
Barbara KOLAR BERGLEZ, prof. biol. in kem. 	mag. Tone BERGLEZ, univ.dipl.kem. 	Davorin BAUMAN, univ.dipl.inž.kem.tehnol.
DATUM: 05.07.2006	DATUM: 05.07.2006	DATUM: 05.07.2006